

September 2007

Nr 9

TAHKE

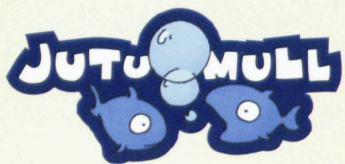

LAS
LÄHEVAD

IGAV
HAKKAB
.....

LÄINUD..

KOOL

WWW.LASTEKAS.EE

Ühel kaugel-kaugel maal suure sinise mere taga asub must-must mets. Läbi selle musta-musta metsa viib pikk-pikk maantee. Selle pika-pika maantee ääres on üks tibatilluke bussipeatus. Selles väikeses-väikeses peatuses seisab pisike jänkupoiss Juss, raamatutest punnis koolikott seljas. Ta on seisnud siin kaua-kaua ja oodanud bussi, mis ta kooli viiks.

Juss on ammu tahtnud, et kool ükskord peale hakkaks. Mitte et ta nii kangesti õppida tahaks – seda mitte, aga oma klassi poisse oleks tore näha küll. Suvel on juhtunud palju põnevaid, millest neile pajatada. Laulupeost saaks rääkida ja Erna retkest ja ... no üldse igasugustest asjadest! Kahjuks ei paista koolibussi kusagilt. Ootamisest tüdinenud Juss hakkab omaette kõnelema. **Mida Juss ütleb?**

Saada oma vastus enne 22. septembrit meiliaadressil taheke@taheke.ee või lahtisel postkaardil aadressil Roosikrantsi 6, 10119 Tallinn.

Vastusele lisa **kindlasti** oma nimi, vanus ja aadress!

Parimatele vastajatele on auhinnaks Tähekese sussikott!

...

Juulikuu jutumullimängus paluti nuputada, mida lausub kass Ints lehm Lehekule kiige peal istudes.

Joonistanud Hillar Mets

Võiduvastused:

Ints ütleb: „Mul on tunne, et olen sinust sutsu raskem. Pean vist kaalust alla võtma.“

Elise Metsanurk (10 a), Tartumaa

Ints ütleb: „Oleks sul siin meri, oleks sul jalad märjad!“

Mia Niin (5 a), Tartu

Ergutusauhind:

Ints ütleb: „Mine too parem vasikas kiikuma!“

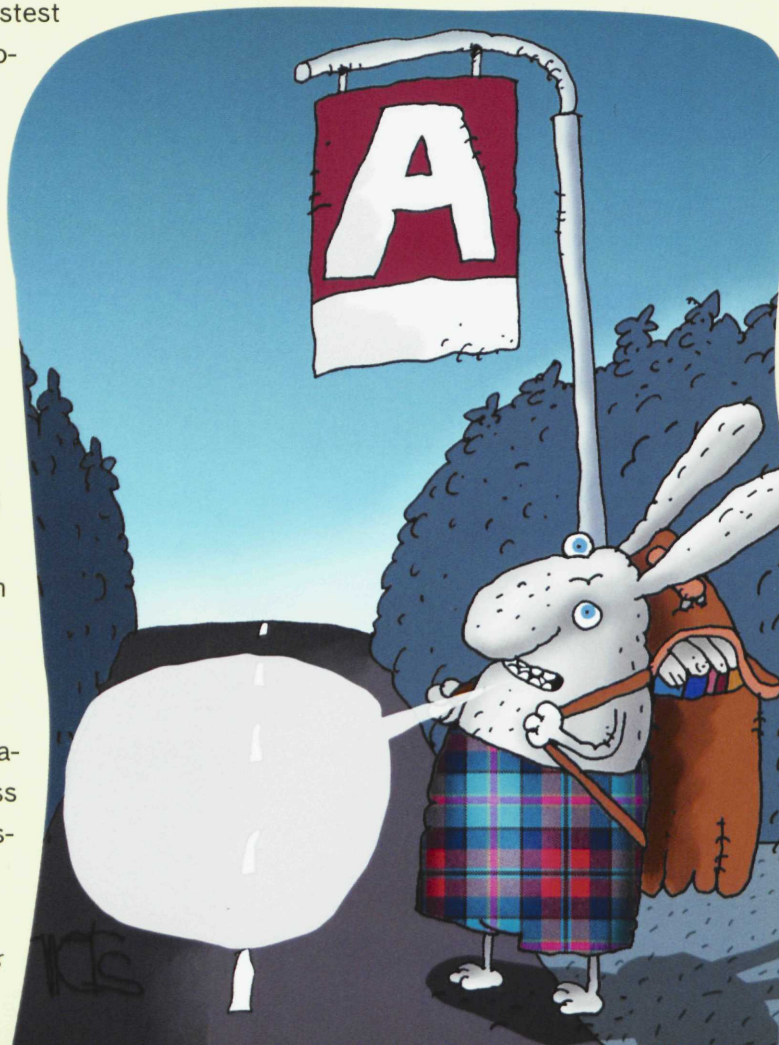
Ellen Emilie Laaksonen (3 a), Tallinn

Võitjad saavad auhinnaks Ingrid Gilts-Nittimi jutuka „Liiva- hiirte suur seiklus“ ning Jaanus Vaiksoo luuleraamatu „Onu Heino eksis ära“. Ergutusauhinnaks on lasteraamat „Printsess Lillifee“.

Palju õnne! Auhinnad saab kätte posti teel.

...

Augustikuu jäätisemängu vastuseks on **12 erinevust**. Võitjaks on 7-aastane Markus Paju Tartumaalt.

SISUKORD

Jutumull.....	2
Uudised	3
Luuletused <i>Contra, Wimberg</i>	4
Kuidas päike tahtis pai saada <i>Indrek Koff</i>	6
Märteni õhusõit <i>Kätlin Vainola</i>	7
Karli esimene koolipäev <i>Kristiina Kass</i>	8
Kuidas mujal maailmas koolis käiakse <i>Mika Keränen</i>	10
Bullerby lapsed Eesti moodi <i>Anna-Liisa Öispuu</i> ..	12
Post	14
Võistlus	16
Tunniplaanid	17
Meisterdus	19
Lastemess ootab sünnipäevale.....	21
Nali.....	22
Arva ära!	23

TÄHEKE

SA Kultuurileht lasteajakiri
ASUTATUD JAANUARIS 1960 • ILMUB KORD KUUS

Toimetuse aadress:
Roosikrantsi 6, 10119 Tallinn
taheke@taheke.ee
Telefon 646 3697

Peatoimetaja Ilona Martson
Kunstiline toimetaja Priit Rea
Makett Dan Mikkin

Tähekest saab tellida otsekorralduslepinguga
www.tellimine.ee
telefon 666 2535

Esikaane on joonistanud Heiki Ernits.

TÄHEKEST TOETAB EESTI KULTUURKAPITAL

JOONISTA MEIE KODU!

Ajakiri Täheke ja Euroopa Parlamendi Infobüroo kuulutavad välja suure kunstivõistluse „Aastaajad meie Euroopa kodus”.

Võistlus toimub teist aastat järjest, eelmisel aastal saabus erinevaist Eestimaa paigust üle poole tuhande töö.

Ootame ka tänava 4–10-aastaste laste pilte Eestimaa suvest, sügisest, talvest ja kevadest, laste tegemistest maal ja linnas, oma perekonnast, lemmikloomadest ja sõpradest.

Joonistused, maalid, kollaažid jms palume saata 15. oktoobriks 2007 aadressil Euroopa Parlamendi Infobüroo, Rävåla pst 4, 10143 Tallinn.

12 kõige paremat tööd trükitakse Euroopa Parlamendi 2008. aasta lauakalendris ja kõige vahvamatest piltidest valmivad ka Euroopa Parlamendi 2008. aasta uusaastakaardid.

Võistlusele laekunud pilte avaldab ajakiri Täheke, samuti pannakse valitud tööd näitusel üles Euroopa Majas ning neid saab näha ka Euroopa Parlamendi Infobüroo kodulehel.

Tublimad autorid kutsutakse Tallinnas toimuvale Euroopa Parlamendi peole, kus neid ootavad oma pildiga kalender ning teised vahvad auhinnad.

Joonistanud
Rebeka Rõõmusoks,
(9 a), Tallinn

Contra

RANITSAKANDJA

MULLE MEELDIB RANITS, SEDA
PÄEVAD LÄBI TASSIN.
ISA PÜÜAB MANITSEDA:
"POIG – PÄÄST OLET SASSIN,

MIS SA PÄEVAD LÄBI, POJU,
NÕNDA PALJU RASSID?
PIISAB KUI VAID KOOLIST KOJU
RANITSAT SA TASSID!"

AGA ENDAL MA EI LUBA
MINGIT ARMUANDMIST –
AASTA PÄRAST TAHAKS JUBA
TEHA NAISEKANDMIST!

VÕITE PEAD JU VANGUTADA,
MUL KÕIK MÕELDUD LÄBI:
JUBA MAAST MA KANGUTADA
SUUDAN NAABRITÄDI.

KERGELT ÕLA PEALE VISKAN
TEISE KLASSI SIGNE,
KUIGI SELLE PEALE PLIKS ON
ÜLLATAVALT TIGE.

KÜLLAP MIND VEEL ALAHINDAB,
AGA LÖPP SAAB KURJAL,
KUI TA TUNNEB, ET TA KINDLALT
PÜSIB MINU TURJAL.

Contra

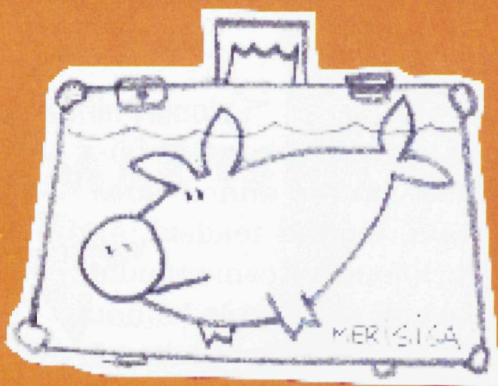
ESIMENE KOOLIKELL

KUTSUB ESIMESSE A-SSE
ESIMENE KOOLIKELL.
KAS MA JÕUAN NBA-SSE*
VÕI MIND OOTAB NHL*?

ILMA TEEN MA VORMEL ÜHES
VÕI MIND KUTSUB INDYCAR,
KINDEL OLEN AINULT ÜHES –
KASVAN SUUREKS, SAAB MUST STAAR!

*NBA - maailma tähtsaim korvpalliturniir

*NHL - maailma tähtsaim hokiliiga

Contra

LOOMAD TAHAVAD TARGAKS

KLASSIS MITME PINGI ALL
VARJAB ENNAST MINGI TALL,
KITSETALL VÕI LAMBATALL,
RISTIKUTUTT HAMBA ALL.

KLASSIS MEIL ON LOOMAAED,
ÜKSKÕIK KUHU ALLA KAED –
KUTSUD, KASSID, MERISEAD...
HOOLEGA NEID PEITMA PEAB.

KUID KAS PEITA VAJAGI?
SEST ET ÕPETAJAGI
MEIST KÜLL ROHKEM KARVANE,
SIISKI MEIE SARNANE.

TEMALGI ON KINDEL SOOV
TARGAKS TEHA LEMMIKLOOM.
TEMALGI JU TASKUS ON
PISIKENE SKORPION...

OLEN VÄIKE LUULETAJA.
MINULE ON LUULET VAJA.
MÕNELE EI OLE VAJA –
SELLISEST SAAB EHITAJA.

KUI SA OLED EHITAJA,
ON SU LUULETUSEKS MAJA.

KUIDAS PÄIKE TAHTIS PAI SAADA

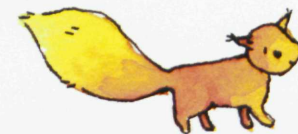
Indrek Koff

Mida kauem Päike alla Maa peale vaatas, seda nukramaks ta muutus. Emad ja isad tegid lastele pai ja lapsed jälle tegid teistele lastele ja emadele ja isadele pai. Aga Päikesele ei olnud mitte keegi mitte kunagi pai teinud. Tal oli ju endal ka palju sõpru – linde ja loomi ja inimesi, kes elasid maa peal, ja siis muidugi tähed ja sõber Kuu. Aga mitte keegi neist ei olnud talle kunagi lähedale tulnud ja pai teinud, sest ta oli nii hirmus tuline.

Kui ta selle peale mõtles, siis tuli tal lausunud kurku, aga nutma ta ei hakanud, sest ta teadis, et pisarad muutuvad nangunii kohe auruks, ta on ju nii kuum...

Päike lasi lehte kuulutuse panna. Suure ja paksus kirjas.

Üks väga väike
ja üksildane
PÄIKE
ootab sõpra, kes tuleks
ja teeks talle
PAI.

Kõik lugesid seda, aga mitte keegi ei teinud isegi katset Päikese juurde minna. Loomad ei osanud lennata. Linnud teadsid, et nad ei jõua nii kõrgele lennata. Kosmonaudid teadsid, et nad saavad küll nii kõrgele lennata, aga siis sulab kosmoselaev ära, sest Päike kõrvetab nii tuliselt. Ja kõigil oli Päikesest kahju.

Kuulutuse ilmumisest oli juba mitu nädalat möödas ja vaene Päike oli aina kurvem.

MITTE KEEGI EI SAA MINU JUURDE TULLA, SEST MA OLEN NII TULINE. MA PELETAN KÕIK OMA SÕBRAD MINEMA, SEST MA KÕRVETAN. MA EI TAHAGI ENAM PÄIKE OLLA!!!

Aga siis tuli Lõunatuul pärast pikka puhkust Lõunanabalt tagasi ja hakkas vanu ajalehti lugema. Muidugi märkas ta lehes Päikese kuulutust. Ja mõtles, et teeks õige proovi. Ma ju polegi veel nii kõrgel käinud. Ei tea, kas ma üldse jõuangi nii kõrgele üles minna?

Lõunatuul jõudis küll üles Päikese juurde minna ja tegigi Päikesele pai. Ja silitas ta põski. Ja kõditas lõua alt. Nad said headeks sõpradeks ja ta käis Päikesel tihti külas ja Päikesel oli iga kord hästi hea meel. Neil on koos nii tore mängida ja juttu puhuda.

Aga vahetevahel teevad nad ka tööd. Igal aastal esimesel septembril, kui lapsed kooli lähevad, aitab Lõunatuul ilusat ilma teha. Ta puhub kõik pilved Päikese ümbert laiali, et Päike saaks koolilastele ja nende vanematele ja kõigile teistele paista. Ja kui ta teeb Päikesele pai ka veel, siis naeratab Päike nii ilusasti, et kõigil on mitmeks päevaks tuju hea.

Kätlin Vainola

MÄRTENI ÕHUSÕIT

Märten kukkus aknast välja. Pots! Pehmele murule. Õnneks oli aken madalal.

„Emme!“ hüüdis ta ühe korra.

„Emme!“ hüüdis ta teise korra veel.

Siis pani Märten järsku tähele, et ta on üks õues ja seega võib teha, mida tahab.

Kiiresti hüppas Märten püsti ja sibas aia juurde. Ta vaatas välja. Tänaval sõitsid autod. Märten tahtis ka aiast välja saada, tänaval oli ju palju huvitavam.

Ta läks kiiresti-kiiresti värava juurde ja proovis lükata. Paha lugu! Värav ei läinud lahti. Siis proovis Märten aia vahelt läbi pugeda. Üks käsi läks hästi, jalg ka ja siis...läks jälle keeruliseks. No ei mahtunud Märten mitte kuidagi aia vahelt läbi.

Seejärel proovis Märten pugeda värava alt. Oh-hoo! See õnnestus hästi. Ta sai ainult paar sammu astuda, kui tuli üks tädi.

„Kus sa elad, väike poiss?“ küsis ta.

„Seal!“ näitas Märten rõõmsalt oma maja poole.

„Aga kus su ema on?“

„Ka seal!“

Tädi haaras Märteni kaenlasse. „Nii väiksed poisid ei tohi üksi tänaval käia!“

Tädi läks lahtise akna alla ja hakkas hõikuma: „Uuu, uhhuuu, kas teil on poiss kaduma läinud?“

Ema jooksis aknale. Ta läks näost valgeks, kui Märtenit võõra tädi kaenlas nägi.

„Märten! Mis sa seal õues teed?“

„Ma kukkusin aknast välja, emme!“

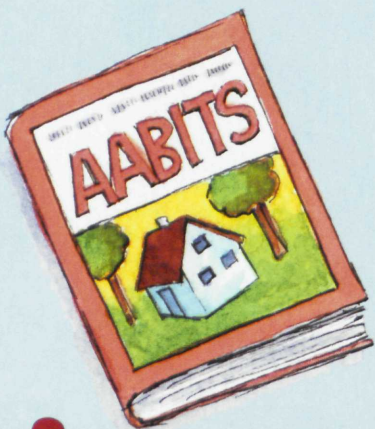
Viuuuh! minestas ema. Aga õnneks ta kaua ei minestanud, vaid hüppas püsti, jooksis õue ja hakkas Märtenit kallistama.

Kristiina Kass

KARLI ESIMENE KOOLIPÄEV

Karl läks esimesse klassi. Koolis oli esimese septembri puhul pidu, palju lapsi ja palju emmesid-issid. Ka Karlil oli emme kaasas.

Koolis oli suur saal otsast otsani toole täis. Üks sõbraliku näoga õpetaja palus Karli klassi lapsed esimesse ritta istuma.

„Teie olete esimene A klass,” ütles õpetaja. „Minu nimi on Piret ja mina olen teie klassijuhataja.”

Karl istus ühe võõra poisi kõrvale. Teisele poole Karli istus üks võõras tüdruk. Karl teadis, et need on tema uued klassikaaslased.

Lavale tuli üks paks onu ja hakkas juttu rääkima. See oli kooli direktor.

Direktori jutt Karli eriti ei huvitanud. Karli huvitas hoopis tema kõrval istuv poiss.

„Mis su nimi on?” küsis Karl poisilt tasakesi. „Mina olen Karl.”

Poiss vaatas Karli imestunud pilguga.

„Mina olen ka Karl!”

„Ohoh! Oled või?” ütles Karl natuke liiga kõva häälega.

Oli see alles üllatus! Kaks Karli! Karl arvas, et oleks päris vahva teise Karliga sõbraks saada.

„Istume samasse pinki!” arvas ka teine Karl.

Onu direktor oli oma igava jutu lõpetanud ja nüüd tulid lavale ühed lapsed laulma.

Siis sikutas teise Karli kõrval istuv poiss teist Karli varrukast.

„Kas sina oled ka Karl?” küsis poiss sosinal.

„Olen jah!” vastasid mõlemad Karlid korraga. Võõras poiss ajas silmad suureks ja ütles:

„Mina olen KA Karl!”

„Sina oled KA Karl!?” jahmusid mõlemad Karlid.

Asi tundus Karli meelest päris naljakas. Kolm Karli samas klassis ja kõrvuti istumas! Järsku tahtis Karl tingimata teada, mis tema teisel pool istuva tüdruku nimi on. Ega ometi ka mitte Karl?

„Katariina!” vastas tüdruk ja naeratas. „Sina oled Karl, jah? Ma kuulsin!”

Karl ohkas kergendatult. „Olen jah Karl. Ja minu kõrval on veel kaks Karli!”

Katariina tahtis Karlilt veel midagi küsida, aga siis lõppes aktus ära ja nad läksid klassi.

Lapsed istusid järjestikku koolipinkidesse, Karl muidugi Karli kõrvale. Ka emmed-issid pressisid end sisse, aga nemad pidid seina ääres seisma.

Õpetaja Piret seisis tahvli ette ja naeratas, nii et talle tulid lohud põskedesse. Siis tervitas ta kõiki ja ütles, et kohe varsti jagab ta lastele aabitsad ja siis paljastab ta kõigile ühe suure ja vahva üllatuse.

Karl ja Karl ja Karl ja Katariina ja kõik teised lapsed ja nende emmed-issid ajasid kõrvad kikki ja jäid suure põnevusega üllatust ootama. Õpetaja Piret ütles, et kutsub lapsed ühekaupa tahvli ette.

„Karl Aabel,” ütles õpetaja.

Teine Karl tõusis krapsilt püsti, läks õpetaja juurde ja too andis poisile aabitsa.

„Katariina Arumägi!” kuulutas õpetaja siis.

Karl ootas, et tema kõrval aktusel istunud tüdruk läheb nüüd aabitsa järele, aga püsti tõusis hoopis teine tüdruk. Kas tõesti on ka Katariinasid rohkem kui üks?

„Karl Ellis!” ütles õpetaja ja naeratas kavalalt.

Nüüd läks klassi ette kolmas Karl.

„Katariina Esop!” ütles õpetaja nüüd ja siis käis klassist läbi imestusekahin.

„Kaks Katariinat ja kaks Karli järjest!” hüüatas üks issi kõva häälega, kuigi isegi Karl teadis, et tunni ajal ei ole ilus valju häälega rääkida. „Minu tütar on ka Katariina!”

„Ja minu poeg on ka Karl!” teatas üks ukse kõrval seisev emme.

Veidi aega rääkisid kõik vanemad läbisegi ja üksteisest üle, nii et õpetaja Piret pidi tükk aega ootama, enne kui klassi jälle vaikus saabus.

„Paistab, et taipasitegi mu üllatuse ära!” ütles ta kavalalt naeratades. „Meie klassis on kümme Karli ja kümme Katariinat! Ja mitte ühtegi teise-nimelist last!”

Jälle tõusis klassiruumis jutuvadin. Nii lapsed kui ka nende vanemad naersid ja rääkisid läbisegi, mõni hüüdis „Ennekuulmatu!”, keegi teine „Hurraa!” ja kuskilt kostis pahane „Ei noh, kus see siis kõlbab!” Pikapeale rahuneti siiski maha.

Õpetaja Piret sai viimaks hakata aabitsaid edasi jagama ja iga uue nime puhul plaksutati.

Õpetaja Piret seletas, miks klassis nii palju Karle ja Katariinasid on. Tuli välja, et need nimed olid seitsme aasta eest olnud väga moes ja sellepärast oli nüüd nende koolis ka seitsmeaastasi Karle ja Katariinasid päris palju.

„Me direktoriga otsustasime panna kõik nimekaimud samasse klassi,” ütles õpetaja Piret. „Vaatame, kuidas me siin koos hakkama saame. Mina usun, et hästi. Vähemalt on meil nüüd väga lihtne üksteise nimesid meelde jätta.”

Karl noogutas ja vaatas teisele Karlile rõõmsalt otsa. See oli täitsa kindel! Näe, tema kõrval istub valge pluusiga teine Karl. Ja tema taga pingis heleda peaga esimene Katariina! Ja kõige esimeses pingis istuvad kõrvuti siilipeaga kolmas Karl ja üks ruudulise särgiga Karl!

Ainult õpetaja nimi oli Karlil küll täitsa meelest läinud.

Mika Keränen

KUIDAS MUJAL MAAILMAS KOOLIS KÄIAKSE

Meil Eestis algab kool 1. septembril. Seda muidugi juhul, kui kalendris ei juhtu olema nädalavahetus. Kuid teistes riikides võivad asjad olla teisti. Aga kuidas?

Kui olin väike, käisin ma koolis Soome pealinnas Helsingis. See on nii suur linn, et kui kõik koolilapsed kogunesid Helsingi koolide jalgpallivõistlustele, oli terve suur staadion meid puupüsti täis.

Koolis meeldis mulle kõige rohkem soome keel ja kõik võõrkeeled, mida meile õpetati. Soomes räägitakse palju rootsi keelt. Sellega alustasingi. Hiljem läksin õppima eesti keelt Tartu ülikooli. Nii sai minust keeleteadlane.

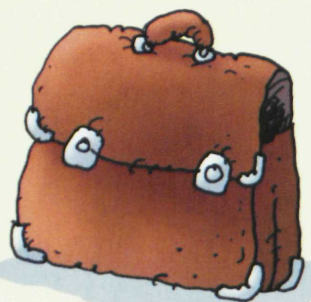
Kui sõitsin laias ilmas ringi, sain palju sõpru, sest oskasin keeli. Välismaalastega suheldes selgub peagi, et teistes riikides on paljud asjad teistmoodi.

Eestis algab kool septembris, kuid näiteks

Rootsis alustati juba augustis. See-eest on Rootsis ja Soomes talvine koolivaheaeg pikem kui Eestis. Teisel pool maakera on aga asjalood hoopis teistsugused. Näiteks Aasias algab kool mais. Suvevaheaeg on neil märtsis ja aprillis. Kui meil on kevad, on neil kõige soojem suvi.

Seevastu Lõuna-Euroopas kestab suvepuhkus septembrini nagu meilgi, ent vaheaeg algab alles jaanipäeva paiku. Samas, kui ilmad on väga palavad, võib suvepuhkust nädala võrra pikendada.

Üks Horvaatias elav inimene teadis rääkida, et paar aastat tagasi oli neil just nii juhtunudki. Mulle selline suve pikendamine sobiks, aga siin Põhjalas pole paraku nii palavaid ilmu. Kuid see-eest on meil külmapühad! Horvaatia semu ei jõudnud ära imestada, kui kirjeldasin talle meie talve. Kuidas meil Eestis võib juhtuda nii, et terve koolipäev talvel külmaga ära jääb!? Ehkki sellist asja juhtub muidugi harva.

Mitmel pool maailmas on kasutusel selline täiesti igapäevane asi nagu koolivorm. Koolivorm tähendab, et iga päev peab ühesuguste riietega koolis käima. See reegel võib tunduda üsna veider, aga kui mõnes koolis on selline pärand au sees, siis peame tast lugu.

Näiteks Tai kuningriigis on mitu koolivormi eri nädalapäevade jaoks. Esmaspäeval käivad kõik kollase päevasärgiga – kuninga auks. Teispäeval ja kolmapäeval istutakse klassis tavalises koolivormis, milleks on valge päevasärk ja punane vest ning punaruudulised lühikesed püksid (tüdrukutel on punaruuduline seelik). Neljapäev on spordipäev ja siis kannavad kõik lühikesi pükse ja oranži särki. Reede on rahvariiete päralt. Põhja-Tais kannavad poisid punast ülikonda ja tüdrukud pikka punast hõlmikseelikut ja punast särki. Kuulsin seda ühe Tais elava sõbra käest internetis istudes, tema laps käib seal koolis. Kahjuks ei osanud ta mulle vastata, kuidas kehalise kasvatuse tunnis jalgpalliväljakul vahet tehakse, kui

mõlemal võistkonnal on sama värvi särgid? Sõber naljatas, et võib-olla teine meeskond võtab lihtsalt särgid mängu ajaks seljast.

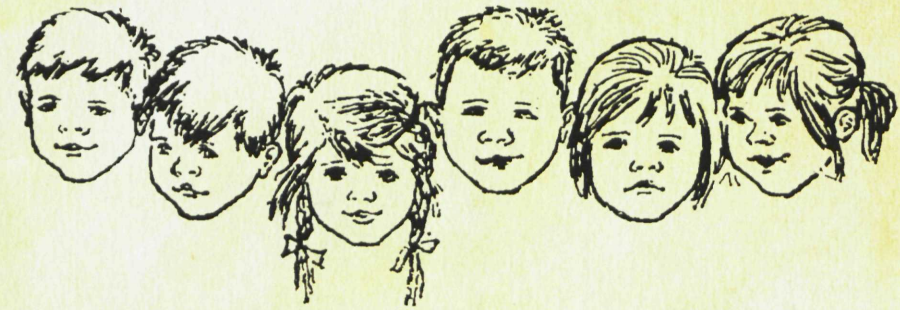
Igas riigis on oma reeglid, mille järgi on korraldatud ka koolielu. Üks kooliaasta tähtsamaid pühi on iseseisvuspäev. Meil Eestis on iseseisvuspäev veebruaris ja sel päeval tunneme me ühist rõõmu, et saame oma asjade üle ise otsustada, näiteks selle üle, kas käia koolivormis või mitte.

Kooli algamise ja lõppemise päevad on samuti erilised päevad. Lisaks on ka olemas üks kaunis tavaline koolipäev, mis võib väga vahvaks päevaks kujuneda. See on rahvusvaheliste suusavõistluste ülekande päev. Siis vaadatakse kõikjal üle Eesti klassidega koos suusatamist! Mõnikord on kogu koolimaja sel päeval teleri ette kogunenud ja kisa tõuseb laeni. Kui Kristina Šmigun või Andrus Veerpalu paneb lõpusirgel vudinal teistest mööda, kargavad õpetajadki oma toolidelt püsti ja juubeldavad kaasa. See on alles koolipäev!

BULLERBY LAPSED – KRISTOFER HENN PAI (OLLE), ANDREAS ERIK ROHE-SALU (LASSE), KERTU AER (BRITTA), ELLA KIVILO (ANNA), ARTUR RENNEL (BOSSE) JA KATARIINA KIVI (LIISA)

„Kes selle raamatu ära sodis?” uurib minult väikest kasvu Artur, endal käsi kipsis. Sellist küsimust ma küll ei oodanud. Olin ise kavatsenud nuku- ja noorsooteatri uues lavastuses mängivatele väikestele näitlejatele paar küsimust esitada. Igaks juhuks on mul kaasas mitukümmend aastat vana „Bullerby laste” raamat, mida olin kunagi enda arvates imekaunilt illustreerinud. Ja nüüd siis selline ootamatu küsimus.

Viimaks on nad kõik koos. Kolm tüdrukut ja kolm poissi.

„Minu jaoks on väga kurb, et laval meil teksti ei olegi. Kujutad ette, ainult tantsime!” alustab veidi murelikult Kristofer. Tema mängib laval Bullerby külas Lõunatalus elavat Ollet. Siiani vaikselt istunud kolm tüdrukut lähevad särtsu täis. Üksteise võidu teevad nad Kristofer-Ollele selgeks, kui keeruline oleks suurel laval 600 inimesega publikule rääkida.

Uurin, kes siis laval üldse räägivad, kui nemad ainult tantsivad. Üksteise võidu antakse täpne ülevaade, mis sügisel mängitavas lavastuses toimuma hakkab. Selgub, et lisaks neile mängivad Bullerby lapsi ka suured näitlejad.

BULLERBY LAPSED EESTI MOODI

Astrid Lindgreni raamat „Bullerby lapsed“ on üks ütlemata tore lugemine. Selle raamatu põhjal valminud etendust saab näha alates 1. septembrist Eesti Nuku- ja Noorsooteatris.

Foto: Eesti Nuku- ja Noorsooteater

Kõige naljakam koht

Järsku pahvatavad kõik ühekorraga naerma. Naeran igaks juhuks kaasa. Viimaks luksub läbi naeru Vahetalu Lasset mängiv valge peaga Andreas: „Pisikest Kerstinit hakkab mängima suur habemega näitleja Tarmo Männard!”.

Kristofer-Olle näitab ette, kuidas esimeses proovis kõik välja oli näinud: „Lavastaja tutvustas kõiki ja ütles, et saage tuttavaks, siin on meil väike beebi Kerstin... kes on Tarmo Männard!” Tüdrukud ei saa ikka veel naerust võitu. „Kõige naljakam koht on siis, kui Kerstin end saapavärviga kokku määrib ja on üleni must,” lõkerdab Ella-Anna. „Kõige kihvtim on see koht, kus arutatakse, kas väikelastele tohib naha peale anda või ei,” hüüab Artur-Bosse üle kõigi. „Ei-ei, kõige lahedam on ikka see, kui titt on vankris ja hüüab koguaeg hei-hei, hei-hei,“ püüab mind hoogsalt veenda Andreas-Lasse.

Mida proovis tehakse?

Enne esietendust tuleb aga peaaegu kaks kuud proove teha.

Uurin, mida põnevat seal tehakse. Selgub, et suurte näitlejatega koos hakatakse proove tegema alles mõne aja pärast. Praegu proovitakse tantse selgeks saada. Ja juba näen, et Andreas-Lassel on midagi tähtsat teatada: „Aga siis, kui hakkame päris näitlejatega koos lavaproove tegema, siis tuleb mu õde mind vaatama!” Peab seejärel veidike hinge ja jätkab „Ta on 12-aastane. Läheb 6. klassi!”

Sellele trumbile pole kellelgi midagi vastu

panna. Artur-Bosse tunnistab, et tema on alles kuue ja poole aastane. Teised teatavad veidi julgemalt, et lähevad kas esimesse, teise või kolmandasse klassi. Keegi koguni neljandasse. Siis läheb jutt proovide juurde tagasi.

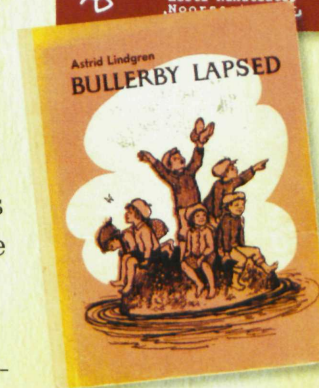
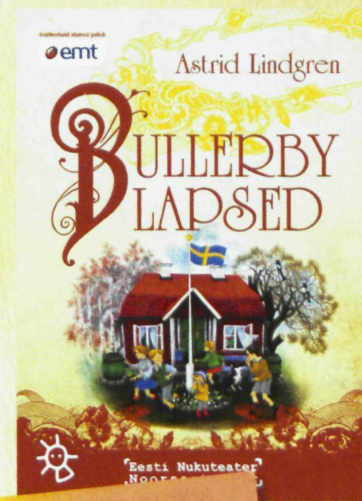
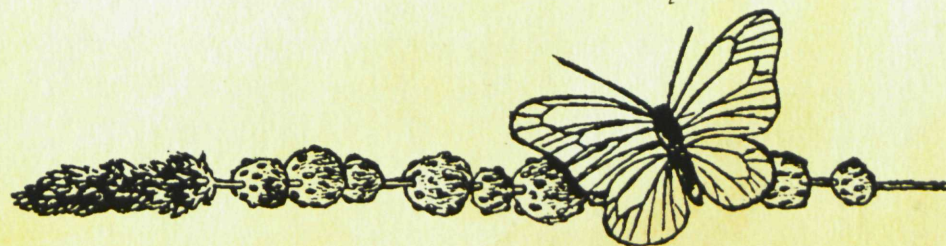
Tüdrukud selgitavad, kuidas proov välja näeb: „Me teeme seal igasugu mängu. Ja õpime tantse.” „Kõige kihvtim on *zombie*-mäng!” hõikab Artur-Bosse vahele ja hakkab elavalt ette näitama, kuidas see käib. Katariina-Liisa teeb seepeale patside lehvides Artur-Bossele selgeks, et ei pea alati kõike ette näitama.

Tüdrukud jätkavad: „Põhiline on „*Kasside tants*“, sest ...” Artur-Bosse on aga taas platsis: „*Oma toa*“ tants on ka väga hea!” Tüdrukutel hakkab mõõt täis saama ja ma püüan jututeemat tasahilju mujale juhtida. Pärin, mis on proovides kõige raskem. Andreas-Lasse heidab välkkiire pilgu tüdrukutele, et neist vastusega ette jõuda: „Siis, kui peab ringi siplema!”

Nüüd ei pea Katariina-Liisa enam vastu ja pahvatab: „Ise sa sipleid kogu aeg igal pool ringi ja nüüd ütled, et sulle ei meeldi!”

Ja ei saagi enam aru, kas väikesed näitlejad on hakanud mängima katkendit „Bullerby lastest” või mis ... Igal juhul on kindel, et septembrikuus saab nuku- ja noorsooteatri õuesaal selle järele kontrollida!

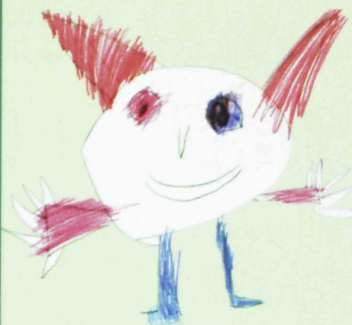
Anna-Liisa Õispuu

Joonistanud Katariin Mudišt (9 a), Tallinna huvikeskus Kullo

KLASSIGA TANTSUPEOL

Joonistanud Kertu Nõmm (3 a), Haabneeme

Minu nimi on Artur Näägo. Lõpetasin kevadel Kohtla-Järve Järve gümnaasiumi 1. klassi. Meie klass tantsib rahvatantse. Tansima õpetab meid Urve Kilik. Me käisime koos õpetaja Ülla Toomjärvega Tallinnas X noorte laulu- ja tantsupeol „Ilmapuu lävel“ tantsimas.

Elasime Tallinnas Laagna gümnaasiumis. See oli väga-väga tore. Magasime magamiskottides ja käisime iga

päev proovi tegemas Kalevi staadionil. Tantsijaid oli väga palju, tervelt Eesti-maalt. Tallinnas vedas meid üks buss, aga ükskord läks meie buss katki ja siis me pidime sõitma liinibussiga. Veel oli meil rongkäik kesklinnast kuni Lauluväljakuni. Mina isegi kadusin ära, sest oli väga-väga-väga palju rahvast. Üks onu aitas mul õpetajat üles leida.

Mulle meeldis see pidu. See oli nii ilus, et ma tahan järgmine kord veel minna Tallinna tantsupeole.

Artur Näägo (8 a), Kohtla-Järve

LEMMIKLOOM

Ühel päeval pidid lapsed õpetajale ütleva, kes on nende lemmikloom.

Üks tüdruk ei osanud öelda, sest tal olevat kodus nii palju loomi. Õpetaja naeris selle peale ja soovitas neist ühe lemmiku välja valida. Tüdruk mõtles ja mõtles ning teatas, et tema lemmikuks on kanguru.

Ja kõik olid rõõmsad. Nad teadsid, et klassiõel on kodus palju pehmeid ja karvaseid mänguloomi!

Anette Lille Pölluste, 2. kl, Pärnu Koidula gümnaasium

Joonistanud Barbara Brigita Oja (11 a), Tallinn

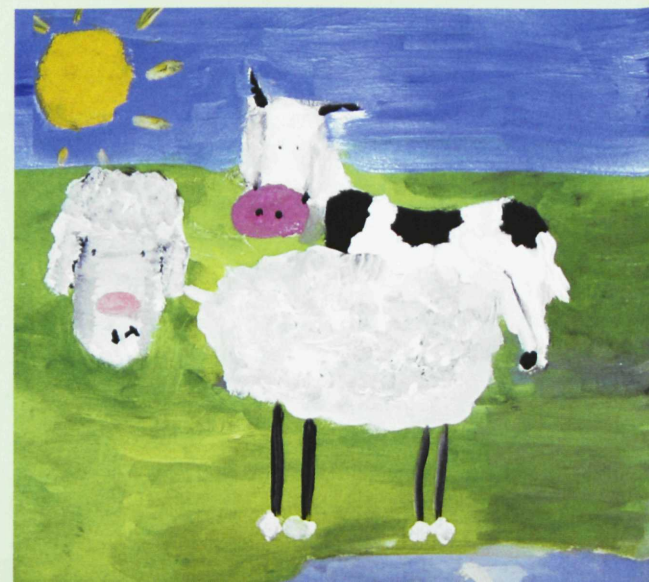
SIPELGAS ARTUR

Sipelgas Artur oli juba nii suur, et võis üksinda minna poodi terakesi ostma.

Pood oli ülisuur ja kaupa palju. Arturil hakkas pea ringi käima. Ta vaatas siia ja sinna, aga ei näinud terakesi. Müüja ütles, et terakeste riil on vasakul pool. Sipelgas Artur ei teadnud, kumb pool see vasak on. Suurtel ja tarkadel, kes üksinda poes käivad, ei sobi seda ka ju tunnistada. Artur tegi tähtsa näo, võttis julguse kokku ning ... läks. Oi õnne, läiski õigele poole!

Terakesed maitseid hästi, kuid rohkem rõõmustas Artur selle üle, et õppis ära vasaku ja parema poole.

Anette Lille Pölluste, 2. kl, Pärnu Koidula gümnaasium

ISE MOODI

Väga isemoodi
meid siia ilma loodi.
Mõni teeb maitsvat torti,
mõni on hästi sportlik.

Mõni on ahne väga,
mõni teeb palju kära.
Mõned on vaiksed kui hiired
ja mõnel on alati kiire.

Mõni teeb palju nalja,
mõni joob palju kalja.
Mõned on väga vaprad
ja mõned on hästi haprad.
Mõni on väga hooliv.
Mõni on tihti roolis.

Sellised oleme me.
Küll on tore see,
et pole me ühtemoodi:
KÕIK OLEME ERI MOODI!

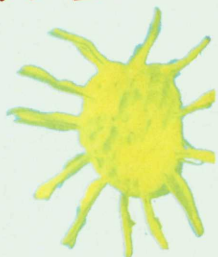
Grete Rahi, 3. kl, Harkujärve kool

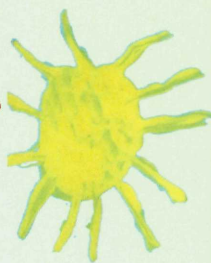
*Meisterdanud Anni Kuus (7 a) ja
Lauren Noor (7 a), Tallinn*

*Anna Edela (11 a),
Tartumaa*

SUVINE PÄIKE

Suvine päike on hell ja hea,
päikene paistab üle lapse pea.
Valgust ja soojust ta meile annab,
päikesekiiri laiali kannab.

Suvine päike on kaunis ja hele,
hommikul ütleb lastele tere.
Lõunal ta meelitab lapse kanda
kiirelt ja ruttu minema randa.

Õhtune päike on loojudes ilus,
päev otsa ta lapsi ju silus.
Kiirelt kaob merede taha
ja kindlasti nüüd juba magab.

*Joonistanud Eleanora Sijanda (11 a), Tallinna
huvikeskus Kullo*

MAAJUTT

Kooli lähen ma,
et saaks õppida.

Siis, kui õpin ma,
targaks saan ju ka.

Kui saan targaks ma,
ostan endale suure maa.

Siis elan selle peal.
Küll olla mul on hea!

Karin Orgulas (10 a), Põlva

*Joonistanud Helen Asuküla
(10 a), Tallinn*

Joonistanud Jaagup Kukk (8 a), Kullo galerii kunstiring, Tallinn

Mina tahan elada Eestis, sest siin on lahkeid inimesi. Siin on lapsi, kellega mängida. Mul on õde, kes on minu kõige parem sõber. Eesti on küll väike, aga mulle armas. Siin on imeilusaid lilli ja loomi. Ma elan oma kodus, kus on mu armastad vanemad. Ma armastan oma kodumaad.

Perit Oinus (8 a)

Ma elan Eestis. Ma tahan, et Eestis oleks vähem kuritegevust. Ma tahan, et Eestis oleks korralik autotee. Ma tahan, et Eestis ei oleks looduses ja tänaval prahti. Hea on, et Eestiga ei oleks palju sõdu. Mulle meeldiks, kui kodutuid ei oleks. Inimesed peavad vähem autoga sõitma, siis nad ei riku loodust. Eestis on hea elada.

Alar Vaska (9 a)

Ma tahan elada sellises Eestis, kus on rääkivad ja taimetoidulised dinosaurused. Kus töötatakse laboratooriumis ja tehakse katseid kemikaalidega. Tahan, et sõidetaks vähem autodega. Mulle meeldiks, kui inimesed ei uhkustaks ega lööks, narriks ega annaks teistele peksta.

Aga mulle meeldib siin elada.

Kris Gregor Laarmann (8 a)

Mina elan Eestis. Eestlane olla on rõõmus. Aga probleem on see, et inimesed on üksteise vastu pahad. Võiks muutuda see, et inimesed ei viska prügi maha. Veel ei meeldi mulle see, et nad võtavad puid maha.

Tore on see, et mina elan ilusas Eestis. Mulle meeldib minu ilus Eestimaa.

Helen Lajal (8 a)

MILLISES EESTIS MA TAHAN ELADA?

Egle Suislepp (7 a), Tallinn

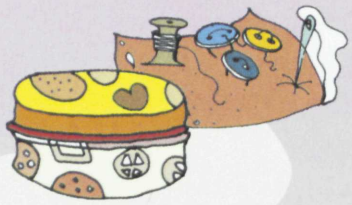
Enne jaanipäeva autasustas president Toomas Hendrik Ilves Kadriorus esseevõistluse "Millises Eestis ma tahan elada?" võitjaid. Võistluse korraldas Tartu ülikooli eetikakeskus koostöös presidendi mõttekoja, ajakirjaga Akadeemia ning haridus- ja teadusministeeriumiga. Kokku laekus 326 esseed, mida hinnati kolmes kategoorias, nii põhikooli ja keskkooli õpilaste kui ka täiskasvanute hulgas. Täheke avaldab kõige nooremate osalejate töid Tartu Veeriku kooli 2. klassist.

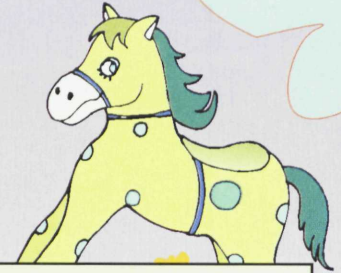

KOOLILE
TULD!

ESMASPÄEV TEISIPÄEV KOLMAPÄEV NELJAPÄEV REEDE

TUNNIPLAAN

ESMASPÄEV	TEISIPÄEV	KOLMAPÄEV	NELJAPÄEV	REEDE

Joonistanud Diana Janson

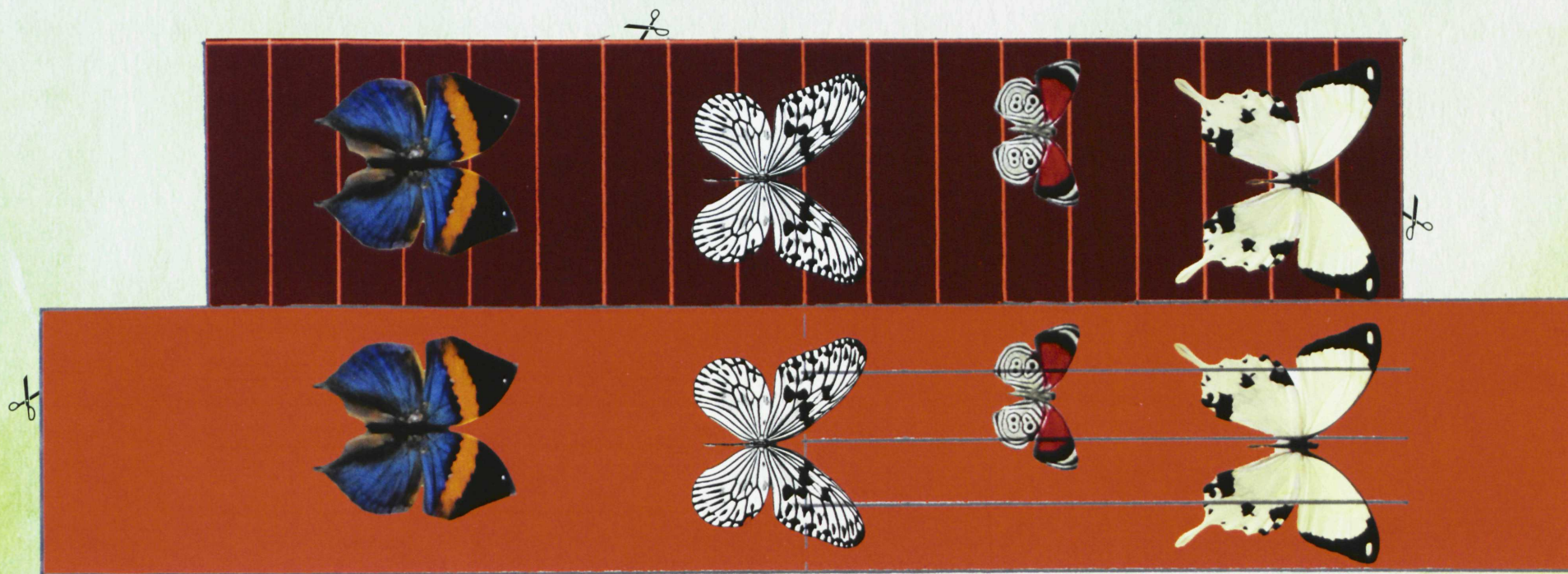

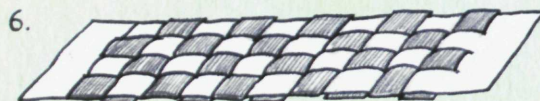
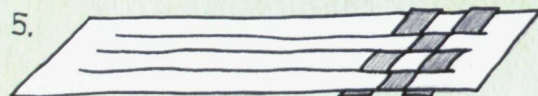
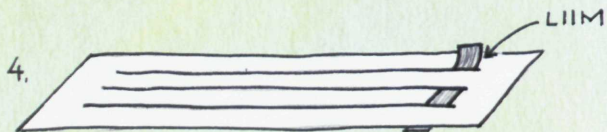
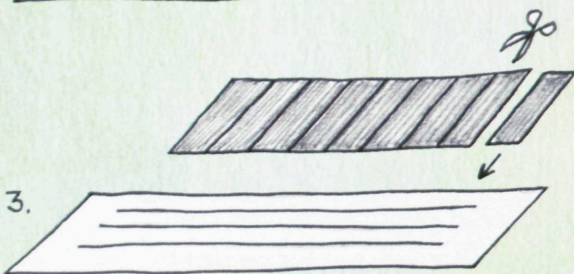
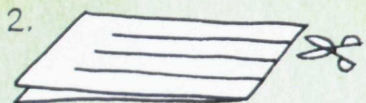
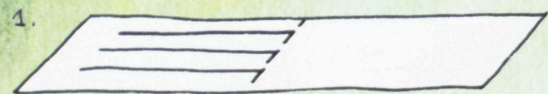

JÄRJEHOIDJA

Kui tahad õppida paberit punuma, alusta lihtsast järje-
hoidjast. Kindlasti läheb sul seda vaja – uus kooliaasta
on ju alanud! Hiljem võid proovida ka teistsuguste pabe-
ritega. Nii saad valmistada suuremaid pindu.

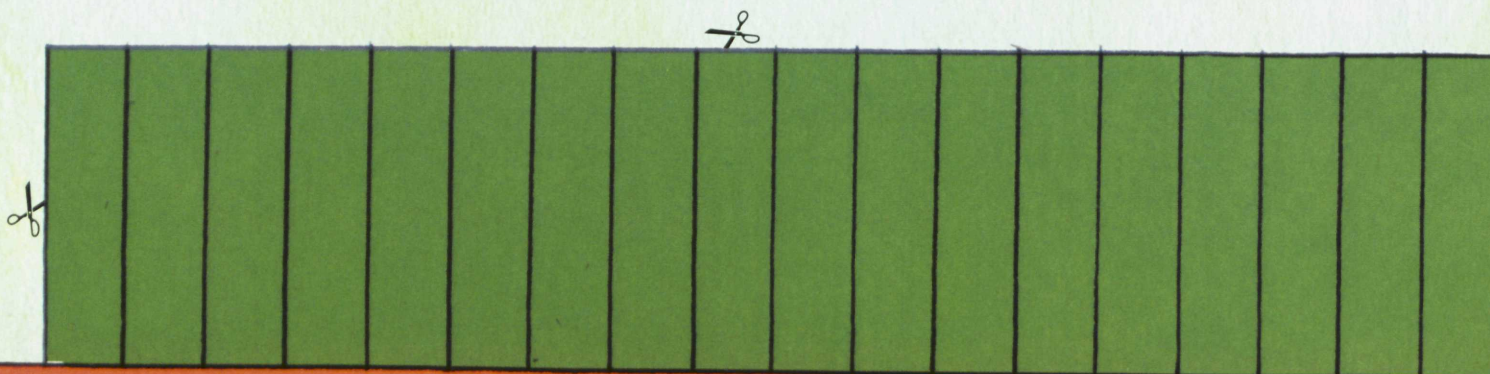
Tugeva punutise saad, kui kasutad tühjast mahlapakist
lõigatud pappi. Pakenditel olevad pildid korduvad nagu
järjeoidjal olevad liblikadki. Nii saad kokku sobitada
erinevaid mustreid. Proovi sellise punutud pinnaga ka mi-
dagi muud põnevat meisterdada!

1. Lõika järjehoidja alus paberist välja.
2. Murra järjehoidja alus murdejoone järgi täpselt pooleks. Lõika märgitud joonte järgi vahed järjehoidja keskele.
3. Nüüd lõika teisest paberist risti joonte järgi ribad.
4. Topi lõigatud riba järjehoidja vahede vahelt läbi. Kord alt, kord pealt. Ots kinnita liimiga.
5. Järgmine rida punu vastupidiselt.
6. Punu järjehoidja lõpuni.

Punumist õpetas Mari Viik.

LASTEMESS OOTAB SÜNNIPÄEVALE!

Septembri viimasel nädalavahetusel peetav mess „Laps ja pere 2007“ tähistab tänavu oma 15. sünnipäeva. Sel puhul tahetakse Saku Suurhallis korraldada üks rõõmus lastepidu, kuhu tuleb tulla kogu perega.

Mida messil põnevat teha saab? On asju, mis samad kui eelmistel aastatel. Näiteks Punase Risti telk ja lõvi Leo liikluslinn. Või pildistamine ajakirja Pere ja Kodu kaanepildile. Või siis beebide loovustuba. Huvilised võivad katsetada ka Hobikeskuse mudelautosid.

Uue mänguna korraldatakse koostöös Eesti Ratsaspordi Liiduga väikeste ratsanike takistussõit. Eriti uhke on aga see, et tänavu oodatakse messile Muumitrolli, kes tuleb otse Soomest Naantali muumimaalt. Ja ta võtab kaasa isegi oma maja!

Paljud lapsed vaatavad Lasteka koduleheküljel Jänku-Jussi multifilmi. „Lapse ja pere“ messil tuleb Jänku-Jussi esimest korda arvutist välja, et oma fän-

MESSIL „LAPS JA PERE“ SAAD KOHTUDA PALJUDE MASKOTTIDEGA

nidega kokku saada. Üheskoos meisterdatakse suur sünnipäevatornt ning süüakse see ka ära.

Igal aastal toimub messil ka üks suur ühisüritus. Tänavu on selleks Limpa puslemäng. See käib nii: iga laps saab infoletist mängujuhendi, mis aitab leida messihallist pusletükke. Kui kõik tükid leitud, paneb ta Limpa stendis pusle kokku ja saab selle eest auhinna.

Messi laval saab jälgida laste moedemonstratsiooni, kus näeb muu hulgas Lotte uusi riideid. Eesti Rahva Muuseum tutvustab eesti rahvakombeid, Muumi-

troll lööb lastega tantsu ja lõpetuseks toimub suur maskottide paraad.

Täheke osaleb messil juba neljandat aastat järjest. Meie stendis saab kohtuda Tähekesega tegijatega, meisterdada juhendajate käe all kõiksugu põnevaid asju ning tellida ajakirja soodushinnaga uueks aastaks koju. Kõik tellijad saavad messil kingiks Tähekesega imeilusa punase sussikoti.

Nii et astu 29. ja 30. septembril läbi Saku Suurhallist! Mess on avatud kell 11–18 ja igav ei hakka seal kohe kindlasti!

Foto: Taweco Disain

Täheke

Vaata lähemalt www.lapsjapere.eu

Poeg kurdab esimese septembri hommikul emale:
 „Ema, ma ei taha kooli minna.”
 „No mis uudis see on? Miks sa ei taha?”
 „Jälle hakkab pihta see kiusamine, narrimine ja itsitamine.
 Koolis ei ole üldse lõbus...”
 „Aga sa pead minema. Oled ju selle kooli direktor!”

Juku tuleb koolist koju, nina verine.
 „Mis juhtus?” pärib ema.
 „Üks poiss hammustas mu nina,”
 vastab Juku.

„No on ikka tänapäeval lapsed!”
 pahandab ema. „Lähme politseisse!
 Kas sa tunned selle poisi ära?”

„No miks ma ei tunne – mul on ta kõrv taskus!” selgitab Juku.

Juku jookseb politseiniku juurde: „Tulge palun kiiresti minuga kaasa!”

„Aga mis juhtus?”

„Meie õpetaja parkis oma auto keelumärgi alla.”

Juku nõuab sõbralt: „Kuule, ole normaalne, laena viis krooni!”

„Pole! Ainult kolm on.”

„Anna siis kolm! Ja kaks krooni jääd võlgu!”

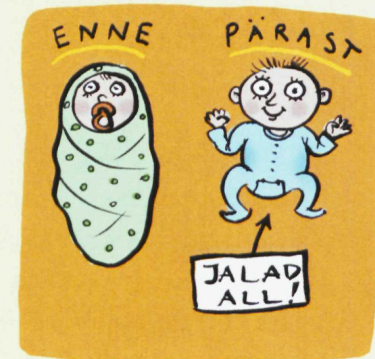
Lasteaias vestlevad kaks last:

„Kui vana sinu vend on?”

„Peaaegu aastane.”

„Kas kõnnib juba?”

„Veel mitte. Aga jalad on juba alla kasvanud!”

Õpetaja palub lapsi:

„Nüüd nimetage üks eriti tige loom!”

Lapsed: “Hunt...tiiger...leopard...”

Juku: “Krokolövi!”

„Mis sa räägid, Juku,” imestab õpetaja. „Mis loom see selline on ja kuidas ta välja näeb?”

„Krokolövi on loom, kellel on ühel pool lövi pea ja teisel pool krokodilli oma.”

„Sellist looma ei saa olemas olla,” teatab õpetaja. „Kui tal on mõlemal pool pea, ei saa ta ju kakada!”

HARIMISEST...

LEIA TÄHERÄGASTIKUST 11 SÜGISEGA SEOTUD SÖNA.
LAHENDUSE SAAD ALLES JÄÄNUD TÄHTEDEST.

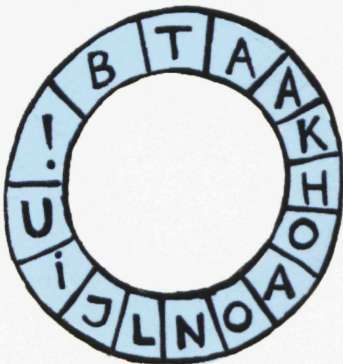
L	E	K	Ü	L	M
H	E	A	V	K	S
P	O	R	I	O	K
I	A	T	L	O	E
L	T	U	U	L	E
V	D	L	O	M	P
I	U	V	I	H	M
K	A	L	O	S	S

MITU ERINEVUST LEIAD?

ALUSTA LUGEMIST RATTA KÕIGE
KÕRGEKOHAST JA LOE
PÄRIPÄEVA ÜLE ÜHE TÄHE. SAAD
TEADA, MIDA PEETER ÜTLEB.

LOE KOKKU KÕIK LEHED SELLEL PILDIL!

Joonistanud Elina Sildre

Tähekeste toimetused ootavad vastuseid 20. septembriks meiliaadressil ristsona@taheke.ee või postkaardil aadressiga
Roosikrantsi 6, 10119 Tallinn. Lahendajate vahel loositakse välja DVD „Kessu ja Tripp“!

AUGUSTIKUU „ARVA ÄRA!“ VÕITJA ON KIRKE BRITT BENJAMIN. PALJU ÕNNE!

UUS LEGO CITY SADAMI!

- Supersuur kaubalahv - see on ujuvi!
- Suur sadamakraana - valmis tõstma raskaid konteinerite!
- Konteinerite vaak - valmis tööks!
- Tigav maabumissild koos sadamavõllistega.

**Päriselt
ujuv laev!**

**KÕIK PARDALEI!!
JA VÕIDA LEGO AUHINDU**

Mitu konteinerit on juba laevale
laaditud?

Õige vastus tähistab ristiga

2 3 4

Nimi _____

Address _____

9 770134 226003

09

HIND 15 KROONI